

ความสัมพันธ์ระหว่างเชาว์ปัญญาและความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรมใน เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

The Relationship of Intelligence and Moral Reasoning in the Deviant Behavior Adolescents

จิราภรณ์ ตั้งกิตติภรณ์¹ และ อุบล บุตรกีนี²

Jiraporn Tangkittipaporn and Ubol Butkinaree

ABSTRACT

The purpose of this study was to focus on the personal and family background, intelligence, and moral reasoning development of adolescents with deviant behavior. The study involved 101 deviant adolescents from the Observation and Protection Center in Nakornratchasima Province, aged between 16-23 years old. This study was sampled using the simple random sampling method, Collecting data using personal and family background questionnaire, the Defining Issues Test (DIT), and the Standard Progressive Matrices (SPM).

The study found that the deviant adolescents came from poor families. Their mothers and fathers were low educated, divorced or seperated and a few percents of them were dead. For intelligence, most of deviant adolescents were at the average level but their moral reasoning developmental aspects were lower than the normal child. Moreover, it was found that there were no significant statistical differences, either in the correlation between the moral reasoning judgement score from DIT and the intelligence scores form SPM.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงภูมิหลังส่วนตัวและครอบครัว พัฒนาการทางความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรมและระดับเชาว์ปัญญาในเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กวัยรุ่นชายหญิงอายุ 16-23 ปี ซึ่งเป็นเยาวชนอยู่ในระหว่างสอบสวนและพิจารณาคดีของศาล คดีอาญา ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 101 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังส่วนตัวและครอบครัว แบบทดสอบความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรม (DIT) และแบบทดสอบเชาว์ปัญญา (SPM) ผลการศึกษาพบว่า

เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนมาจากครอบครัวยากจน บิดามารดามีการศึกษาต่ำ ปัญหาครอบครัวส่วนใหญ่เนื่องมาจากการหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ของบิดามารดา มีเพียงส่วนน้อยที่บิดามารดาตาย เด็กเหล่านี้มีระดับเชาว์ปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ แต่มีพัฒนาการทางความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรม ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติทั่วไป เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรมจากแบบทดสอบ DIT และเชาว์ปัญญาจากแบบทดสอบ SPM พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1. ภาควิชาสารพัดศึกษาคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. ร.พ.มหาราชนครราชสีมา กระทรวงสาธารณสุข

คำนำ

ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยได้ก่อคดีปล้น ฆ่า ข่มขืน ฯลฯ เพิ่มมากขึ้นทุกปีจากสถิติของศาลคดีเด็ก และเยาวชน พ.ศ. 2510 พบว่า มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดในคดีอาญาประเภทต่าง ๆ 2756 ราย แต่ใน พ.ศ. 2517 เพิ่มขึ้นเป็น 5024 ราย ในจำนวนนี้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความผิดฐานชกโจร ยาเสพติด พกอาวุธเถื่อน ทำร้ายร่างกาย การพนัน ความผิดเกี่ยวกับเพศ อนาคตและฆ่าคนตาย ตามลำดับ เด็กที่ถูกนำมาศาลคดีเด็กเหล่านี้ ส่วนมากจะเป็นเด็กที่มีปัญหามาก่อน เช่น ขอบพุดบด ขอบหยิบฉวยของคนอื่น ร่อนเร่ หนีโรงเรียน เล่นการพนัน พกอาวุธ เทียวเตรนในสถานที่ไม่สมควร ดินยาเสพติด ฯลฯ สาเหตุที่เด็กและเยาวชนไทยมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าว นอกจากอิทธิพลจากปัจจัยทางร่างกายและเศรษฐกิจแล้ว สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่งเกิดจากสาเหตุทางสังคมและวัฒนธรรม

เนื่องจากประเทศไทยได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้นทุกวัน ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม ทำให้วิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไป แนวทางการพัฒนาประเทศ เน้นความสำคัญไปที่เศรษฐกิจ และการเมืองเป็นหลัก ขาดความสนใจต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร นอกจากนั้นสภาพความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนความยากจนผลักดันให้ทุกคนมีค่านิยมในการแข่งขัน เพื่อความสำเร็จและความอยู่รอดสูงขึ้น ให้ความสำคัญกับความสำเร็จของปัจเจกชน เหนือหมู่คณะ ถือความก้าวหน้าทางวัตถุเป็นเครื่องวัดความเจริญ ซึ่งการพัฒนาค่านิยมแบบนี้ทำให้คนไทยได้ละเลยต่อคุณค่าและความหมายทางด้านจิตใจมนุษย์ด้วยกัน มองข้ามความหมายของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ดังนั้นการอบรมเลี้ยงดูบุตรของคนไทยในปัจจุบันจึงมักเป็นไปในลักษณะของการปลูกฝังบุตร ให้มีความต้องการความสำเร็จทางวัตถุหรือฐานะทางสังคมสูง เน้นการรักตัวเองมากขึ้น ใน

ขณะที่คุณธรรมประจำใจลดน้อยลง ซึ่งการรักตัวเองมาก ๆ โดยขาดเหตุผล จะเป็นพื้นฐานนำไปสู่การเลือกตัดสินใจที่มีลักษณะของความเห็นแก่ตนเองเป็นสำคัญ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลอื่น ดังนั้นพฤติกรรมที่แสดงออกจึงเป็นไปในรูปแบบของพฤติกรรมที่ก้าวร้าวขาดจริยธรรม หรือออกนอกกลุ่มนอกลู่นอกทาง เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานของสังคมได้ง่าย

จะเห็นได้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมเบื้องต้นที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการพัฒนานุคลิกภาพ สติปัญญา ทศนคติ อุปนิสัยใจคอ ตลอดจนจริยธรรมประจำใจ ถ้าบรรยากาศในครอบครัวไม่สงบสุข บิดามารดาขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ ย่อมเปิดโอกาสให้เด็กออกไปหาสิ่งทดแทนนอกบ้าน ถ้าพบสิ่งแวดล้อมไม่ดีประกอบกับเด็กมีพื้นฐานทางจริยธรรมประจำใจต่ำ ย่อมนำไปสู่การกระทำความผิดกฎหมายได้ง่าย ฉะนั้น การที่จะเตรียมเด็กให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป จำเป็นอย่างยิ่งที่บิดามารดา ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งหลายควรได้ตระหนักถึงคุณค่าของการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เริ่มตั้งแต่การให้ความรัก ความอบอุ่น การเป็นแบบอย่างที่ดี การส่งเสริมให้เด็กได้รับการศึกษาเพื่อเพิ่มระดับสติปัญญา ตลอดจนการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ความมีวินัย ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อสุขภาพจิตที่ดีและการปรับตัวที่เหมาะสมในสังคม อีกทั้งลดปัญหาอาชญากรรมทางสังคมไปด้วย

การศึกษาครั้งนี้จึงเน้นการศึกษาภูมิหลังส่วนตัว และครอบครัว ระดับสติปัญญาและความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรมในเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน เพื่อจะได้ทราบว่า เยาวชนไทยที่มีปัญหาพฤติกรรมส่วนใหญ่มีระดับเชาว์ปัญญาและพัฒนาการด้านความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรม (ตามทฤษฎีพัฒนาการของจริยธรรมของโคลเบอร์ก)เป็นอย่างไร เด็กเหล่านี้มีภูมิหลังส่วนตัว และครอบครัวอย่างไร จึงยังผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกิดขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สำหรับเป็นแนวทางในการช่วยส่งเสริมหรือทางแก้ไข เพื่อให้เด็ก

ไทยมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากขึ้น อีกทั้งจะช่วยป้องกันปัญหาอาชญากรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

วิธีดำเนินการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยเด็กวัยรุ่นชายหญิงอายุ 15-23 ปี ซึ่งเป็นเยาวชนที่อยู่ในระหว่างสอบสวนและพิจารณาคดีของศาล คดีอาญา ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 101 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. The Defining Issues Test (DIT) ของ James Rest เป็นแบบทดสอบวัดเหตุผลเชิงจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลเบอร์ก

ความเที่ยงตรง (Validity) มีความเที่ยงตรงในโครงสร้าง (Construct Validity) ในระดับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในแต่ละขั้นของทฤษฎีของโคลเบอร์กโดยมีค่าสหสัมพันธ์ 0.68

ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธี Test-Retest จากกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 33 คน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ค่าสหสัมพันธ์ 0.57 (อวยชัย โรจนนรินทร์กิจ, 2527)

หมายเหตุ แบบทดสอบนี้แปลโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวนา พรพัฒนกุล

2. Standard Progressive Matrices (SPM) ของ J.C. Reven เป็นแบบทดสอบใช้วัดเชาว์ปัญญาคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบ SPM เป็นคะแนนดิบ จากนั้นจึงประเมินค่า IQ จากแบบทดสอบ WAIS อีกที ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation) สมทรง สุวรรณเลิศ ได้รวบรวมคะแนนจากแบบทดสอบ SPM และ WAIS ในเด็กและผู้ใหญ่อายุ 15-59 ปี พบค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนของแบบทดสอบ SPM กับคะแนน IQ (Full Scall IQ) ของแบบทดสอบ WAIS เท่ากับ 0.85 (สมทรง สุวรรณเลิศ, 2511)

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังส่วนตัวและครอบครัวที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ก. ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังส่วนตัวและครอบครัว

ครัว กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 101 คน เป็นชาย 94 คน หญิง 7 คน อายุ 15-23 ปี มีภูมิลำเนากระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอยู่จังหวัดนครราชสีมามากที่สุด คือ 51.49%

ตารางที่ 1 ระดับเชาว์ปัญญาของเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ระดับเชาว์ปัญญา	N	%
110-115 (สูงกว่าปกติ)	4	3.96
90-109 (เกณฑ์ปกติ)	75	74.26
70-89 ต่ำกว่าปกติ	22	21.75

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบมัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (P SCORE) ระหว่างกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีเชาว์ปัญญาสูง (IQ > 90) และกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีเชาว์ปัญญาต่ำ (IQ < 90)

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	Sd	
เด็กที่มี IQ สูง	79	22.49	9.58	0.11
เด็กที่มี IQ ต่ำ	22	22.27	8.37	

insignificant

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบมัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (P SCORE) ระหว่างกลุ่มเด็กที่มีการศึกษาสูงกว่า ป.4 และกลุ่มเด็กที่มีการศึกษาต่ำกว่า ป.4

กลุ่มตัวอย่าง	N	ค่าสถิติพื้นฐาน		t
		$\bar{X}$	Sd	
เด็กที่มีการศึกษาสูง	87	21.34	10.79	1.67
เด็กที่มีการศึกษาต่ำ	34	24.75	9.08	

insignificant

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนน
เชาว์ปัญญาจากแบบทดสอบ SPM และคะแนนการใช้
เหตุผลเชิงจริยธรรม (P SCORE) จากแบบทดสอบ
DIT ในเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

แบบทดสอบ	N	X	Sd	r	t
SPM	101	34.90	8.50	0.0698	0.588
DIT	101	22.44	9.29		

insignificant

ตารางที่ 5 ขั้นตอนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กวัยรุ่น
ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน (ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริย
ธรรมของโคลเบอร์ก)

ขั้นตอนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	N	%
ขั้นที่ 1	0	0.00
ขั้นที่ 2	0	0.00
ขั้นที่ 3	32	31.68
ขั้นที่ 4	64	63.37
ขั้นที่ 5	5	4.95
ขั้นที่ 6	0	0.00

วิจารณ์

ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kolberg) เด็กวัยรุ่นที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ควรจะมีพัฒนาการขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม อยู่ในขั้นที่ 5 และ 6 แต่จากผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า เด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน แม้มีอายุเกิน 16 ปี ขึ้นไปแล้ว แต่ยังมีพัฒนาการทางจริยธรรมต่ำกว่าเกณฑ์ของคนปกติทั่วไป คือ ส่วนใหญ่มีพัฒนาการขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในขั้นที่ 4 และ 3 ตามลำดับ (ดูตาราง 5) ทั้ง ๆ ที่เด็กวัยรุ่นเหล่านี้ไม่ได้ค่อยทางปัญญา (ดูตารางที่ 1) อาจเป็นเพราะว่า

1. ภูมิหลังทางครอบครัว การวิจัยครั้งนี้ชี้ว่าบิดามารดาของเด็กวัยรุ่นเหล่านี้มีการศึกษาต่ำ ประกอบอาชีพทำไร่ทำนาเสียเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นบิดามารดาจะต้องประสบกับความล้มเหลวของชีวิตคู่กล่าวคือบิดามารดา

มักจะหย่าร้างแยกหรือเสียชีวิต ส่วนที่มีชีวิตอยู่ก็แต่งงานใหม่ เหตุดังกล่าวนอกจากจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของบิดามารดาโดยส่วนตัวแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่น ๆ ในครอบครัวเพราะสภาพบ้านแตก ประกอบกับการขาดความรู้ ความเข้าใจในการปกครองบุตร ย่อมทำให้เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่ถูกต้องและเหมาะสมด้วย

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากความเจริญทางด้านเทคโนโลยีทำให้สังคมไทยต้องเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม มีการใช้เครื่องจักรแทนแรงงานคน ทำให้คนว่างงานมากขึ้น ประกอบกับปัญหาความยากจนทำให้ทุกคนต่างต้องดิ้นรนต่อสู้แข่งขันชิงดีชิงเด่นกันเพื่อความอยู่รอดในสังคม คนไทยปัจจุบันจึงละเลยต่อคุณค่าและความหมายทางด้านจิตใจของมนุษย์ด้วยกัน แต่กลับนิยมยกย่องความสำเร็จทางวัตถุมากขึ้น การอบรมเลี้ยงดูในปัจจุบันจึงเปลี่ยนไป ส่วนใหญ่จะเน้นการปลูกฝังให้บุตรกระทำทุกอย่าง เพื่อครอบงำผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และคุณธรรมประจำใจลดลง ส่งเสริมให้บุตรนำความรู้ความสามารถหรือสติปัญญาที่มีอยู่ไปในทางผิด ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงยังผลให้เด็กไทยมีเชาว์ปัญญาดี แต่กลับมีการกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ของสังคมมากขึ้น

3. ระบบการศึกษา การศึกษาภาคบังคับในปัจจุบันยังเน้นการเรียนการสอนในลักษณะของการอ่านออกเขียนได้มากกว่าการส่งเสริมและปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก หลักสูตรศีลธรรมจรรยาที่สอนในโรงเรียนมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับวิชาการอื่น ๆ และบทเรียนทางด้านนี้ยังไม่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นความรู้และทัศนคติมากกว่าการฝึกฝนทางด้านพฤติกรรมแก่ผู้เรียน ผลที่เกิดขึ้นจึงไม่สามารถก่อให้เกิดความสัมพันธสอดคล้องกันระหว่างความรู้และพฤติกรรมได้ นอกจากนี้หลักสูตรแล้ว ระบบการศึกษาในปัจจุบันยังขาดการให้ความสำคัญต่อการเตรียมครูผู้สอนให้มีความชำนาญและมีจิตสำนึกในการสอนจริยธรรม ครูบางคนกลับมีความประพฤติน่ารังเกียจ จนไม่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กนักเรียนได้

ส่วนด้านการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (P SCORE) ระหว่างกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีเชาวน์ปัญญาสูงกับเชาวน์ปัญญาดำ และระหว่างกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่มีการศึกษาสูงและต่ำพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม (P SCORE) จากแบบทดสอบ DIT และคะแนนเชาวน์ปัญญาจากแบบทดสอบ SPM ก็ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้เป็น 2 ประเด็น คือ

1. ระดับเชาวน์ปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรืออาจกล่าวได้ว่า ระดับเชาวน์ปัญญาไม่ใช่ตัวทำนายจริยธรรมอย่างเชื่อมั่นได้ (เฉพาะในกลุ่มเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบน) ซึ่งความฉลาดและการมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่ใช่เป็นสิ่งเดียวกัน ดังนั้น คนที่มีเชาวน์ปัญญาดีไม่จำเป็นจะต้องเป็นคนที่มีจริยธรรมประจำใจสูงเสมอไป กล่าวคือ คนที่มีเชาวน์ปัญญาดีแต่ขาดการอบรมและปลูกฝังซึ่งคุณธรรมประจำใจ ย่อมไม่ทำให้นักกลั่นไม่มีความคิดเหตุผลเชิงจริยธรรม ตลอดจนพฤติกรรมเชิงจริยธรรมประจำตัวสูงได้

2. เด็กที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไม่ใช่เด็กปกติทั่วไปอีกทั้งจำนวนเด็กที่มีเชาวน์ปัญญาดำมีถึง 21.75% ความด้อยทางเชาวน์ปัญญาอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กขาดความเข้าใจในแบบทดสอบ จึงทำให้เด็กทำแบบทดสอบได้ไม่ดีเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

1. ปรับปรุงการสังคมประกิดในครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมแรกที่จะทำหน้าที่ปลูกฝังและถ่ายทอดจริยธรรมให้แก่สมาชิกในปฐมวัย ดังนั้นบรรยากาศภายในครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องส่งเสริมให้น่าอยู่ บิดามารดารู้จักเฝ้าระวังป้องกัน บิดามารดามีเวลาอยู่ใกล้ชิดบุตร และให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรได้ทั่วถึง เลี้ยงดูบุตรด้วยการใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ และการเล็งดูควรเน้นการปลูกฝังค่านิยมที่เป็นไปในลักษณะของการมี

เหตุผลเชิงจริยธรรม มีวินัยแห่งตน ซื่อสัตย์สุจริต เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน นอกจากนั้นบิดามารดาควรจะทำให้เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเกิดความเชื่อถือศรัทธาและยึดเป็นแบบฉบับในการปฏิบัติต่อไป

2. ปรับปรุงแนวทางการพัฒนาประเทศ การพัฒนาสังคมควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมองเห็นคุณค่าของมนุษย์ในสังคมให้มากขึ้น การพัฒนาประเทศควรเน้นให้เกิดความพอดีระหว่างความก้าวหน้าในด้านวัตถุและจิตใจ ลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ลดค่านิยมที่ถือความก้าวหน้าทางวัตถุเป็นเครื่องวัดความเจริญ ในทางกลับกัน ควรส่งเสริมความเสมอภาคของทุกคนในสังคม และความพอดีระหว่างความสำเร็จในเรื่องส่วนตัวและส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อพัฒนาคุณภาพของจิตใจมนุษย์ให้เจริญยิ่งขึ้น

3. ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียน เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมอย่างหนึ่ง จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรตลอดเวลาเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาจริยธรรมซึ่งเป็นวิชาหนึ่งในกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย ควรจะได้รับการปรับปรุงใหม่ควรมีการเพิ่มหลักสูตรทางด้านนี้ให้มากขึ้น และให้สอดคล้องประสานกันทุกวิชาการสอนจริยธรรมควรเน้นการปลูกฝังให้นักเรียนได้มีโอกาสวิเคราะห์ปัญหาและทดลองปฏิบัติจริง คือมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมมากขึ้น ไม่ใช่สอนเพียงให้เด็กมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาเท่านั้น อีกทั้งควรส่งเสริมให้อาจารย์ทุกคนมีจิตสำนึกว่าการสอนจริยธรรมไม่ใช่เป็นหน้าที่ของครูสอนศีลธรรมแต่ผู้เดียว ครูสอนวิชาอื่นก็มีหน้าที่ในการปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ลูกศิษย์ของตนเช่นกัน นอกจากการสอนจริยธรรมแล้ว โรงเรียนควรใส่ใจและให้ความสำคัญต่อปัญหาสุขภาพจิตด้วย ทุกโรงเรียนควรมีครูแนะแนวไว้คอยช่วยเหลือแนะนำแก่เด็กที่มีปัญหา ส่งเสริมการประสานงานระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองนักเรียนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

4. ปรับปรุงด้านการศึกษาวัย เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเบี่ยง

แบบเท่านั้น และศึกษาในกลุ่มตัวอย่างค่อนข้างน้อย จึงอาจสรุปผลได้ไม่แน่นอนนัก จึงควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้เพิ่มเติมอีกและควรจะเป็นการศึกษาในระดับลึกกว่านี้ แบบทดสอบที่ใช้ควรจะได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้รัดกุมและเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งนี้ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ต้องการและเหมาะสมสำหรับการวางแผนแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจวบจันทน์
2524. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น สดกฉบับวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทิพย์วัลย์ สุรินชา การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวปฏิบัติที่ได้จากแบบทดสอบโปรแกรมซิสแมททิสต์ฉบับลึกกับขั้นพัฒนาการทางความคิดตามทฤษฎีของเพียเจต์ของเด็กไทยวัย 5-11 ปี, ปรินญาณินพนธ์. วท.ม. สาขาจิตวิทยาคลินิก มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเทิน มหาจันทร์ 2524. การศึกษากับการกระทำผิดกฎหมายของเยาวชน ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิศมัย วินุญต์สวัสดิ์ 2510 การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ภายในครอบครัวตามทัศนคติของเด็กที่กระทำผิดและเด็กที่ไม่ได้กระทำผิด. ปรินญาณินพนธ์ คม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมทรง สุวรรณเลิศ 2511. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 13.3.
- อวยชัย โรจนนิรันดร์กิจ 2527. ผลของการฝึกอาณานิพนธ์สติสมาธิในพุทธศาสนากับการพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ปรินญาณินพนธ์ วท.ม. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Emler, Nicholas P. Heather, N. and Winton, N. 1976. "Deligency" and the development of moral reasoning". *Br.J.Soc. Clin. Psychol.* Vol. 17, PP. 325-331
- Kohlberg, L. 1964. "Developmental of moral character and moral ideology". in N.L Hoffman and L.W. Hoffman (eds.) *Review of Child Development Research Vol.1.* Hartford Connecticut : Connecticut printers, Inc.
- Kohlberg, L. 1976. "Maral stage and moralization : the cognitive developmental" approach in Lickona, T. (ed.) *Moral Development and Behavior.* New York : Linchart & Winston, Inc.
- Mischel, Walter and Harriet N. Mischel. 1976. "A cognitive social learning approach to morality and self-regulation" *Moral Development and Behavior.* New York : Holt Rinchart and Winston.
- Rothman, G.R. 1976. "The influence of moral reasoning on behavioral choice". *Child Development.* Vol.47, PP. 397-406.
- Wright, D.S. 1971. *The Psychology of Moral Behavior* Harmondsworth : Penguin.
- Yossen, Steven R. 1976. "Moral reasoning form the perspective of others". *Child Development.* Vol. 47, PP. 551-555.